

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การประเมินโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออก เขียนได้ ใน 1 ปี
ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 3

An Evaluation Project of School Change Maker Festival in Bandansomboon
School under Sakhon Nakon Primary Education Service Area Office 3

เบญจมาศ พูนสวัสดิ์¹, ดร.ศุภกร ศรีเพชร²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

²อาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป. 1 อ่านออก เขียนได้ ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต (2) เพื่อศึกษาจุดเด่น จุดด้อย ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ การศึกษาครั้งนี้ประยุกต์ใช้ CIPP Model เป็นรูปแบบในการประเมินโครงการ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูจำนวน 9 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน และ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน รวมทั้งสิ้น 42 คน ประจำปีการศึกษา 2558 ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ยร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า (1) ด้านบริบท โครงการมีความจำเป็นและเหมาะสมในการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า ปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอและเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ มีการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานคุณภาพ 5 ดอกสู่การพลิกโฉมโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิต ผลการปฏิบัติตามตัวชี้วัดความสำเร็จคุณภาพ 5 ดอกสู่การพลิกโฉมโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก และมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพียงร้อยละ 87.50 ที่สามารถอ่านออก เขียนได้ใน 1 ปี ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 100 (2) จุดเด่นในการดำเนินโครงการคือ มีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน จุดด้อย คือ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ มีภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้

คำสำคัญ การประเมินโครงการ, CIPP Model

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

Abstract

The objectives of this study were to evaluate the School Change Maker Festival Project in Ban Dansomboon school under Sakhon Nakhon Primary school Educational service area office 3. The CIPP model was used in this evaluation; it’s consisted of context, input, process and products, and study The strengths, weakness, issue and barrier to implementation of this project. The target group of this study are the 1 administrator, 9 teachers, 16 students Pratomsuksa 1 and 16 parents of students Pratomsuksa 1. Total of these 42 people of Ban Dansomboon school in semester of 2015 academic year. The target group by specific selecting. Research tool used was 5 level rating scale questionnaire and interview. The statistics for data analysis are average percentage and standard deviation.

The Results showed that :

(1) Context : the project are necessary and appropriate to perform was high level. Input : factors used in the project are adequate and appropriate was high level. Process : procedures compliance for 5 keys to transform school was high level. Product: performance indicators achieved 5 keys success to transform school and satisfaction with the project was high level. But students Pratomsuksa 1 can read and write in one year at 87.50 percent. Which does not a certain threshold is 100 percent.

(2) The strengths of project were clear guidelines, weakness was the teacher who is teaching in Pratomsuksa 1 less experienced in learning management, issue and barrier was the student in Pratomsuksa 1 who can not read and can not write is learning disability.

Keyword Project Evaluation , CIPP Model

บทนำ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประสบปัญหาหลายอย่าง ทั้งนี้เนื่องจากเด็กยังไม่คุ้นเคยต่อการเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพิ่งจะผ่านการเรียนชั้นอนุบาลมา ประสบการณ์ของเด็กนักเรียนมีเพียงการฝึกความพร้อมทางด้านการพูด การฟังภาษาไทย ขาดการฝึกทักษะด้านการอ่านและการเขียน เมื่อเด็กนักเรียนมาเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทำให้เกิดปัญหาในด้านทักษะทางภาษา ทำให้อ่านหนังสือไม่คล่อง เขียนไม่ถูกต้อง ฟังไม่เข้าใจ และพูดไม่ถูกต้องชัดเจน ดังนั้นการสอนภาษาไทยจึงเป็นเรื่องยากสำหรับเด็กๆ เพราะภาษาไทยเป็นระบบสัญลักษณ์ที่มีความซับซ้อน ซึ่งมีพยัญชนะถึง 44 ตัว รูปสระ 32 เสียง และรูปวรรณยุกต์ 4 รูป แต่มี 5 เสียง ซึ่งผู้เรียนจะต้องอาศัยอวัยวะต่างๆที่ใช้ในการรับรู้ภาษาและประสานกันอย่างมีประสิทธิภาพทั้ง หู ตา

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ปาก ลิ่น (สนิท สัตโยภาส. 2538 : 40) การอ่านและการเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นอย่างมากในการดำรงชีวิตของคน เพราะในชีวิตของคนเราการอ่านเป็นส่วนสำคัญในการสื่อความหมายถึงกันได้ ถูกต้องฉะนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน กล่าวคือ ต้องอ่าน เขียนได้ถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพจึงถือได้ว่าการอ่านสำคัญที่สุด ครูจึงจำเป็นที่จะต้องแก้ไขข้อบกพร่องในการอ่านและการเขียนของนักเรียนตั้งแต่ต้นในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (คำเพียร ชูเดช. 2553 : 1) จากความสำคัญดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายด้านการศึกษาที่สำคัญในปี 2558 คือ ปีการศึกษา 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ และเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องอ่านออก เขียนได้ และมีมาตรการประเมินผลอย่างรูปธรรม ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง ตั้งแต่วัยเริ่มเรียนจะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นและใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ นับเป็นการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนประการหนึ่ง และเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงของการศึกษาของชาติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมิติใหม่การศึกษา เดินหน้าประเทศไทยที่กระทรวงศึกษาธิการกำลังดำเนินการ ด้วยได้เล็งเห็นความสำคัญว่า การอ่านและการรู้หนังสือ (Reading & Literacy) เป็นทักษะที่จำเป็นยิ่งสำหรับการเรียนรู้ และการพัฒนาชีวิตสู่ความสำเร็จ การอ่านอย่างคล่องแคล่ว และเข้าใจความหมายจะนำมาซึ่งความรู้ และส่งเสริมให้เกิดการคิดวิเคราะห์ มีวิจาร์ณญาณ แยกแยะและประยุกต์ใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต พร้อมทั้งสามารถถ่ายทอดสื่อสารให้ผู้อื่นทราบและเข้าใจได้ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของศตวรรษที่ 21 หากผู้เรียนบกพร่องหรือขาดความสามารถในการอ่าน การเรียนรู้ไม่อาจก้าวหน้าได้ และจะประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ และการสื่อสารให้แก่ประชาชนตั้งแต่วัยเยาว์ เพื่อให้สามารถเรียนรู้ในระดับที่ซับซ้อนขึ้นเมื่อเติบโตใหญ่ จนกระทั่งสามารถดูแลตัวเอง มีอาชีพและรายได้ เป็นนักคิดและเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งยาวนานถึง 14-15 ปี หรือในวัยของการศึกษาภาคบังคับ จึงจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษาในช่วงนี้ให้มั่นคง โดยพิจารณาว่าการอ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง และสื่อสารได้ เป็นพื้นฐานที่สำคัญสูงสุดอันดับแรกๆของการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียน การพัฒนาความสามารถการอ่าน นอกจากครูจะต้องมีองค์ความรู้ เข้าใจทักษะและกระบวนการพัฒนาความสามารถการอ่านของนักเรียน ทั้งนักเรียนปกติและนักเรียนที่ต้องได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษ เพราะนอกจากปัจจัยความแตกต่างทางสติปัญญาแล้ว ความแตกต่างทางพื้นฐานของครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการพัฒนาความสามารถการอ่านของนักเรียน ด้วยเหตุนี้การดำเนินงานพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย จึงกำหนดเป็นนโยบายสำคัญในการเร่งรัดคุณภาพการอ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้ เพื่อให้ทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2558)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน ได้เล็งเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยจะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องปรับโครงสร้างการบริหารจัดการ ตั้งแต่สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน จัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจใคร่เรียนรู้

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

รวมถึงการใช้สื่อนวัตกรรม และวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูด้วย จึงได้กำหนดโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่างนอก เขียนได้ใน 1 ปี โดยมีเป้าหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันตระหนักและรับผิดชอบการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ดังนั้นโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน จึงได้ดำเนินงานตามโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่างนอก เขียนได้ใน 1 ปี ในปีการศึกษา 2558 จากที่มาและความสำคัญทำให้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลการดำเนินงานตามโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่างนอก เขียนได้ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ที่ครอบคลุมการประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนา ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ให้นักเรียนทุกคนสามารถอ่านออก เขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป. 1 อ่างนอก เขียนได้ ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต
2. เพื่อศึกษาจุดเด่น จุดด้อย ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป. 1 อ่างนอก เขียนได้ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร
การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มเป้าหมายซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 9 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2558 รวมทั้งสิ้น จำนวน 42 คน
2. ขอบเขตตัวแปร
2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การประเมินโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่างนอก เขียนได้ ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model โดยทำการประเมินใน 4 ด้านคือ
2.1.2 ด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความจำเป็นและความเหมาะสมในการดำเนินโครงการ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

2.1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความเพียงพอและเหมาะสมของปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินโครงการ

2.1.3 ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานกฎแฉ 5 ดอกสู่การพลิกโฉมโรงเรียน

2.1.4 ด้านผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นหลังการดำเนินโครงการ ได้แก่ ผลการปฏิบัติตามตัวชี้วัดความสำเร็จกฎแฉ 5 ดอกสู่การพลิกโฉมโรงเรียน ความพึงพอใจในผลการดำเนินโครงการ และร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สามารถ อ่านออก เขียนได้ ในปีการศึกษา 2558

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการประเมินโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป. 1 อ่านออก เขียนได้ ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product)

3. ขอบเขตเวลา

กันยายน-พฤศจิกายน 2559

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการประเมินโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออก เขียนได้ ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model เป็นแนวทางในการประเมินโครงการ ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2558 โดยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินโครงการใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต และแบบสอบถามความพึงพอใจ ต่อผลการดำเนินโครงการ สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อย ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ ประจำปีการศึกษา 2558 โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ขั้นตอนการวิจัย

2.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูจำนวน 9 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 16 คน ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประจำปี

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การศึกษา 2558 รวมทั้งสิ้น จำนวน 42 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2 เครื่องมือวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป. 1 อ่านออก เขียนได้ ใน 1 ปี ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างเครื่องมือวิจัย ดังต่อไปนี้

2.2.1 แบบสอบถาม มีจำนวน 2 ฉบับ แต่ละฉบับมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีรายละเอียด ดังนี้

แบบสอบถามฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออก เขียนได้ ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 83 ข้อ ใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.44– 0.90 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

แบบสอบถามฉบับที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจในผลการดำเนินโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป. 1 อ่านออก เขียนได้ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.66– 0.77 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.88

2.2.2 แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในประเด็นที่เกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อย ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเองโดยใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างไว้ และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการอ่าน การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ ปีการศึกษา 2558

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามซึ่งเกี่ยวกับด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมถึงความพึงพอใจในผลการดำเนินโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออก เขียนได้ ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ ประเมินโดยหาค่าเฉลี่ยร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยจำแนกแต่ละด้านและนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย เรียงลำดับความคิดเห็นจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยสุด จำนวน 3 อันดับ เกณฑ์การจัดอันดับความคิดเห็นของการประเมินใน แต่ละด้านแปลผลค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100)

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

สำหรับข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแยกตามประเด็นในแบบสัมภาษณ์โดยในแต่ละประเด็นจะเลือกข้อมูลที่มีความถี่มากที่สุดมานำเสนอ

ผลการวิจัย

การประเมินโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออก เขียนได้ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยได้ผลการวิจัย ดังนี้

1) ด้านบริบท โครงการมีความจำเป็นและเหมาะสมในการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้า ปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอและเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ มีการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานคุณภาพ 5 ดอกสู่การพลิกโฉมโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิต ผลการปฏิบัติตามตัวชี้วัดความสำเร็จคุณภาพ 5 ดอกสู่การพลิกโฉมโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก และมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพียงร้อยละ 87.50 ที่สามารถอ่านออก เขียนได้ใน 1 ปี ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 100

2) จุดเด่นในการดำเนินโครงการคือ มีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน จุดด้อย คือ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ มีภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการประเมินโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป. 1 อ่านออก เขียนได้ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ในครั้งนี้มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการด้านบริบท (Context)

ผลการประเมินด้านบริบท (Context) ของโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป. 1 อ่านออกเขียนได้ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่าโครงการมีความจำเป็นและเหมาะสมในการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมากซึ่งอาจจะเนื่องจากโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ถือเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมการอ่านออก เขียนได้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย ปี 2558 เป็นปีปลอดนักเรียนอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ของกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนที่เป็นวัตถุประสงค์ของนโยบาย (กระทรวงศึกษาธิการ. 2558 : 2) ซึ่งกำหนดไว้ว่า 1) เพื่อให้ผู้บริหารทุกระดับ ครู และบุคลากรทางการศึกษา เห็นความสำคัญ มีความตระหนักและรับผิดชอบในการเร่งรัดให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้อย่างยั่งยืน 2) เพื่อให้ครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถอ่านได้ อ่านรู้เรื่องและสื่อสารได้อย่างมี

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ประสิทธิภาพ 3) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. ผลการประเมินโครงการด้านปัจจัยนำเข้า (Input)

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ของโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป. 1 อ่านออกเขียนได้ ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินโครงการมีความเพียงพอและเหมาะสมอยู่ในระดับมากซึ่งอาจจะเนื่องมาจาก โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงานอย่างเพียงพอทำให้เกิดความสะดวกในการปฏิบัติงาน และบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ ส่วนระยะเวลาในการดำเนินโครงการก็มีความเหมาะสม นอกจากนี้ผู้ปกครองและชุมชนยังให้ความร่วมมือและสนับสนุนวัสดุ สิ่งของในการดำเนินงานตามโครงการอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผดุงศักดิ์ อ่างทอง (2550 : 89) ที่ได้ประเมินโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 ได้กล่าวถึงการประเมินด้านปัจจัยสนับสนุนในด้านความเพียงพอ เหมาะสมของงบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ บุคลากร และอาคารสถานที่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญนภา อุณหกานต์ (2553 : 83-84) ซึ่งทำการประเมินโครงการคุณธรรมนำความรู้สู่ความดีของโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมนำความรู้สู่ความดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอน มีความเห็นว่า โรงเรียนมีการแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ เป็นบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีจำนวนเพียงพอ โดยกิจกรรมของโครงการคุณธรรมนำความรู้สู่ความดีมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน และโรงเรียนมีการประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ

3. ผลการประเมินโครงการด้านกระบวนการ (Process)

ผลการประเมินด้านกระบวนการ (Process) ของโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป. 1 อ่านออกเขียนได้ ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า มีการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานกฎแฉ 5 ดอกสู่การพลิกโฉมโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากโรงเรียนมีการประชุมวางแผน ชี้แจง และ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการ มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามโครงการ มีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานตามโครงการอย่างชัดเจน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงานได้เข้ารับการอบรมทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชรรัตน์ พวงทอง (2550 : 78) ที่ได้ประเมินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ด้านกระบวนการ ผลการประเมินภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมา 3 ลำดับ คือ 1) จัดระบบการบริหาร ยึดรูปแบบการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายเป็นสำคัญ 2) มีการจัดทำแผน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันบรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนที่ชัดเจน และ 3) มีการวิเคราะห์ระบบการบริหารและจัดทำแผนภูมิการบริหารงานที่ชัดเจน ตามลำดับ

4. ผลการประเมินโครงการด้านผลผลิต (Product)

ผลการประเมินด้านผลผลิต (Product) ของโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป. 1 อ่านออก เขียนได้ ใน 1 ปี ของโรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ผลการปฏิบัติตามตัวชี้วัดความสำเร็จกฎแฉะ 5 ดอกสู่การพลิกโฉมโรงเรียนและความพึงพอใจต่อผลการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากการดำเนินงานตามโครงการบังเกิดผลที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ซึ่งเห็นได้จากการปฏิบัติโดยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนได้แก่ สนามเด็กเล่น ห้องเรียน ให้สอดคล้องกับแนวคิด Brain –based learning (BBL) นอกจากนี้แล้วครูยังสอนให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดความสำเร็จกฎแฉะ 5 ดอกมาปฏิบัติให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง มีการใช้หนังสือ สื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม

แต่หลังจากได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลนักเรียนรายบุคคลและผลการประเมินด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2558 กลับพบว่ามึนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพียงร้อยละ 87.50 เท่านั้นที่สามารถอ่านออก เขียนได้ใน 1 ปี ซึ่งไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 100 ซึ่งสาเหตุอาจจะเนื่องมาจากจุดด้อย รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการดังที่ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับจุดเด่น จุดด้อย ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการซึ่งกล่าวไว้ว่า จุดด้อยของการดำเนินโครงการ คือ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะด้านภาษาไทย เนื่องจากไม่ได้จบวิชาเอกด้านการศึกษาและการเรียนการสอนโดยตรงและมีประสบการณ์สอนเพียง 2 ปี สำหรับปัญหาและอุปสรรคคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ มีภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ จำเป็นที่จะต้องได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมจากครูเฉพาะทาง คือ ครูการศึกษาพิเศษแต่โรงเรียนไม่มีครูที่จบวิชาเอกด้านนี้ จึงเป็นความยากลำบากในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติที่ต้องสอนทั้งเด็กปกติและเด็กที่มีความบกพร่องด้านการเรียนรู้ให้สามารถอ่านออก เขียนได้ไปพร้อมกัน เหล่านี้ที่กล่าวมาจึงเป็นเหตุผลทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านด่านสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ไม่สามารถอ่านออก เขียนได้ 100 เปอร์เซ็นต์ใน 1 ปีการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้งาน

สำหรับโรงเรียนควรมีการนำผลการประเมินโครงการครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลด้านสารสนเทศเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานโครงการพลิกโฉมโรงเรียน ป.1 อ่านออก เขียนได้ใน 1 ปี ในส่วนที่ยังบกพร่อง และนำไปพัฒนาในส่วนที่ดีแล้วให้ดียิ่งขึ้นไป

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้นำการศึกษาจากกลุ่มเป้าหมายที่มีขนาดเล็กจึงไม่สามารถทำการเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นข้อแตกต่างเกี่ยวกับการประเมินโครงการด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตได้ ดังนั้นครั้งต่อไปจึงควรศึกษาจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่หรือมีความแตกต่างกันเพื่อให้ผลการศึกษาได้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- สนธิ สัตโยภาส. (2538). พฤติกรรมการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- คำเพียร ชูเดช. (2553). ผลการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่อง การอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกด
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐาน.
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2558). ประกาศนโยบาย ปี 2558 ปีแห่งการปลดนักเรียนอ่านไม่ออก
เขียนไม่ได้. สืบค้นเมื่อ พฤษภาคม 16, 2559, จาก
www.mhs1.go.th/index.php?name=newsarea&file=readnewsarea&id=3923
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่7). กรุงเทพฯ : สุวีริยา สำนักร.
- ผดุงศักดิ์ อ่างทอง. (2550). การประเมินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- ขวัญนภา อุณหกานต์. (2553). การประเมินโครงการคุณธรรมนำความรู้สู่ความดีของโรงเรียนต้นแบบ
คุณธรรมนำความรู้สู่ความดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2.
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- เพชรรัตน์ พวงทอง. (2550). การประเมินโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.